

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereske-
 dék és gyárosok külön árkedvezmény-
 ben részesülnek.

Nyitól tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség
 hová a lap szellemi részét illet
 közlemények intézendők: **Főter 38**
 szám földszint. — Értekezni lehet
 naponta d. e. 10—12 órákban.
 Előfizetések és hirdetések a lap
kiadóhivatalába
 (Könyvnyomda és Papíráruhágyár r. t.
 küldendők.
 Egyes számok kaphatók: Földes
 Ede, Czirner József és Grün-
 fel David kereskedésében.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Általános öröm.

Az egész ország egyszerre és váratlanul megszabadult az aggodalmak és veszedelmek lidércnyomása alól. Az egész ország megkönnyebbülve és édes örömmel sóhajt fel: „Üdvözlégy békés munkásságnak régóta várt napja! Isten hozott!”

Épp oly meglepő, mint örvendetes fordulatok állottak be a politikai harctéren. Mikor a legnagyobbak voltak a készülődések a kíméletlen parlamenti harcra, mikor az egész ellenzék szembeszállt gróf Tisza István házszabálymódosító indítványával, mikor már a nehéz útegek fel voltak vonva innét is, onnét is a politikai pártokat elvlasztó sáncokra s csak a pusztító dördülések hangját várták: akkor egyszerre leszállott a magyar képviselőház aranyos kupolája fölé a béke galambja s megcsatogtatván szárnyait, vége lett az obstrukciónak s a kik tegnap meg a szenvedelmek gyűlöletével néztek egymásra, azok jó barátokként szorongatták egymás kezét.

A kinek nem gyönyörűsége az országot pusztító harcok tüzenek lángolása, az elmondhatja, hogy mióta a magyar parlament beköltözött az új országházba, azóta az országgyűlésnek nem volt olyan ragyogóan szép napja, mint a csütörtöki.

Lapunk f. hó 10-iki külön kiadása távirati tudósításban előadta, mint állott fel az ősz Thaly Kálmán, a legnagyobb ellenzéki pártnak, a függetlenségi és 48-as pártnak tiszteletbeli elnöke s mint kérte az obstrukciókat, hogy ne döntsenek ezer meg ezer családot, ne döntsék az egész országot kiszámíthatatlan veszedelmekbe s mint kérte gróf Tisza István miniszterelnököt arra, hogy vonja vissza házszabálymódosító indítványát, felajánlván ezzel szemben, hogy ő és pártja kész az ujonczmegajánlási törvényjavaslatot keresztül bocsájtani. Gróf Tisza István tüneményes lelkesedés közben jelentette ki, hogy ha az összes ellenzék biztosítja az ujonczmegajánlási törvény keresztülvitelét, akkor ő házszabálymódosító indítványát visszavonja.

Olyan eljenzés és dörgő taps hangzott fel erre minden oldalról, aminőre a magyar képviselőház krónikaírói is alig emlékeznek. Felálltak azután az ellenzéki pártvezérek, először Ugron Gábor a harcolók részéről, azután gróf Zichy Aladár a néppárt, Szentiványi Árpád pedig a nemzeti disszidensek részéről s mindannyian biztosították a kormányelnököt, hogy ha házszabálymódosító indítványát visszavonja, az ujonczmegajánlási javaslatot keresztül bocsájtják. Gróf Tisza Istvánnak a házszabálymódosító indítvány visszavonására vonatkozó újabb ünnepélyes ígéréte után teljes lett a béke s olyan a hangulat, minthogyha egy rég várt, kedves vendég köszöntött volna be a Háza, akit mindenki a lelkéhez igyekezett szorítani. A tavaszi napsugár is beragyogott az arannyal ekes ablakokon s a Duna fölött aťsuhánó márcziusi fuvalom, mint hogyha azt suttogta volna, hogy eltűnt a veszedelem, mely a közéletet újabb rázkódásokkal fenyegette. Mikor ezt a veszedelmet látta, ismét egygyé lett a magyar.

Újabb politikai életünket átalakító ezen nagy esemény hatása alatt elhelyűtt nem kutatjuk azt, hogy minő mozzanatok előzték meg ezt a fordulatot. Kik és mikor tanácskoztak ennek előkészítésére. Most csak az az egy ötlik elsősorban szemünkbe, amire régen vágyakoztunk, amit régen követeltünk, hogy elérkezik ismét a nemzet politikai és gazdasági életére olyannyira fontos, rendes, békés parlamenti munkálkodás ideje. Mert, hogy a történetek után a költségvetési felhatalmazást is megkapja a kormány, az immár kétségbe alig vonható.

Vajha a felzaklatott ország fokozott buzgósággal térne vissza az elhanyagolt gazdaság, tevékenység lassu, de biztos sikerre vezető útjára! Vajha belátnák végre politikusaink, hogy gazdaságilag gyenge nép kezében a paragrafus vívmány mitsem ér!

r. n.

SZEMLE.

Nagy nap. Hogyan jött? honnan jött? ki a szerzője? Minderre nem tudunk feleletet adna. Jött, mint a jótékony eső a szomszjas földre; jött, mint a hűvös szellő az izzó agyra. Jött a márcziusi levegővel, a mely kikeletet hoz a természetbe, melegséget a szivekbe, egyetértést, testvériséget és lelkesedést. Márczius hozta, a szabadság hónapjának lehellete. F. hó 10-én volt a szavazás a fölött, hogy napirendre tűzzék-e a miniszterelnök házszabály-módosító indítványát? Az országgyűlés 131 szótöbbséggel a napirendre tűzést határozta el... Egy pillanatnyi csönd, egy pillanatnyi várakozás. S most felállott az ősz Thaly Kálmán. Fehér hajára tévedt egy napsugár. A házszabályokhoz kér szót. Hatvanezer tartalékos katona sorsáról beszél. Mi lesz velünk? A kik napról-napra várják a szabadulást s a kikre nap nap után újabb csalódás szakad. Mi lesz velünk? Közönyösen nézzük sorsukat? Szivtelenül a szenvedésüket? Az utolsó perczben szól hát a magyar hazafisághoz. Hallgassák meg itt is, hallgassák meg túl is. Az egyik félén tegyék le a nemzetölő fegyvert, a másik félén mondjanak le a megtorlásról. „Ősz fejjel, őszinte szível, békés akaratúval, mélyen megindulva kérem önöket, nyujtsanak békejobbot az utolsó pillanatban.” Tisza István felállott nyomban. A tekintetek odatapadtak az arcához. Szinte érzett az emberek szivverése. „A legtisztább hazafiság meleg szavait átérzem és átértem. S minden gondolkodás és habozás nélkül elfogadom.” „Éljen Tisza! Éljen Thaly!” harsogott ellenállhatatlan erővel és hatalommal. Az emberek könnyes szemmel szorongatták egymás kezét. Csodálatos fény és melegség áradt el a teremben. Gyönyörű, feledhetetlen, történelmi jelenet! Az ősz Thaly csak állt és nézett. Aztán megsimogatta haját, megtörülte a szeméit. Nézett jobbra, balra és elindult a helyéről. Ment önkénytelenül; vonzotta valami öntudatlanul. Odament Tisza elé. Mire odaért, a két könyvesp, mely a szemébe szök-

TÁRCSA.

A tárogató.

Irta: Bujdosó.

„Bánat dúlta arczczal,
 Remegő léptekkel,
 Hová méssz, jó öreg,
 Ilyen sötét éjjel?”

„Ne kerdezd, jó vándor,
 Hová vezet útam;
 Siromat keresem,
 A hol megnyugodjam.”

„Mi bántja a szived,
 Szólj jó öreg dalnok;
 Bár őszek fürteid,
 Kár lenne meghalnod.”

„Nem tudod jó vándor...
 Ne is tudd meg soha...
 Ne kérd mi bánt engem,
 Eredj békén tova!”

„Utolsó kérésem
 Ugy-e nem vedet meg?
 Mit izensz ősz dalnok
 Árva nemzetednek?”

„Kurucz daliáknak
 Mohlepte sirjánál,
 Mondd meg mindenkinek,
 Fájó dalt hallottál;

Mondd el könnyes szemmel,
 Kivel találkoztál,
 Szabadság zászlója
 Megtépett gyászfátyol;

Mondd meg, szép hazánkat
 Labancz lova járja;
 Az utolsó kurucznak is
 Űtött az órája.

Mondd meg... ah de mégse,
 Hagy békét a szónak!...
 Csak annyit mondj vándor
 Minden bujdosónak.

Holnap hajnaltájon
 Hazám temetőjén
 Hervadt virág ólén
 A sik rónaságon,

Daliás időknek
 Fájó emlékjele:
 Tárogató szava
 Elnémul örökre!”

A majthényi sikon, néma éjféltájon,
 Mi szól oly szomorún, mi zeng olyan fájón;
 Mi zokog végig e búlepte hazában?
 ... Tárogató hangja sir az éjszakában.

Tán fergeteg támadt dühöngő viharral,
 Morajló mennydörgés beszél a magyarral,
 Vagy az Úr szózata dörg a nagy pusztában?
 ... Tárogató hangja zokog fájdalmában.

De mi szól oly lágyan, olvadó zenével,
 Permetező eső holdas nyári éjjel,
 Csalogány szól tán a berkek magányában?
 ... Tárogató szava zeng az éjszakában.

Tenger hullámain hánykolódó hajón
 Kétségbeesettek sikoltását hallom,
 Apa, anya, gyermek velőtrázó hangja....
 ... Nem. Csak feljajduló tárogató jajja.

Riadozó hangok hallszanak a légbe'
 Diadalmat ül tán hős Rákóczi népe?...
 .. — Hagyd, dalnok, pihenni, ne ébreszd őket fel,
 Újra telne lelkök keserű könnyekkel! —

A majthényi sikon, csillag világánál
 Bánat dúlta arczczal a dalnok némán áll.
 Szeme fönn az égen, imát mormol ajka...
 ... Hajh Rákóczi, hajh Bercsényi, kuruczok csillaga!...

Fogja bús hangszerét szive fájdalomnak
 S a majthényi rónán,
 Kuruczok sirhalmán,
 Leszúrja a földbe szomorú fejének.

Könnyével áztatja, sóhajjal élteti,
 Leborul ott rája:
 „Áldjon meg az Isten, kurucz leventéknek
 Szomorú fejfája!” ...

Elkésztett levelek.*

New York, 1899. október hava.

Kedves barátom! Négy napi utazás után végre ide érkezünk fáradtan és porosan és azonnal elhajtattunk a Waldorf Astoriába. Megvártam a hotel nagy csarnokában, a mig a bátyám szobáink felől tudakozódott az igazgatóknál, a kik ugy voltak rácsaik mögött elzárva, mint a koronagyémántok, vagy a gonosztevők. A mig ottan vártam, lassankint kavargó képződött körülöttem, a melyet annál kevésbé érthettem, mert sem elég szépnek, sem elég ijesztőnek nem tarthattam magam ahhoz, hogy embertársaim között ilyen nagy érdeklődést keltsék. De a talány csakhamar megoldódott. Az álta-

* Ilyen című nevezetes szépirodalmi mű jelenik meg a napokban Szilágyi Béla könyvkereskedésében (Budapest, IV., Károly-körút 26.) Azt hisszük, szívesen veszik olvasóink, ha e mű elejéről közlünk egy kis mutatványt, egy levelt abból az időből, mikor a regény hősnője Kinából New-Yorkba érkezik.

kent, megtette az utat végig az arcán s lefutott a szép fehér szakállára. S azt mondta az öreg ember rebegő szóval: „Ezt köszönöm neked!”

Bánffy dr. lemondása. A hivatalos lap f. hó 11 száma a következő királyi kéziratot közli: „Kedves Bánffy báró! Előterjesztett kerelmére önt a magyar főudvarmesteri méltóságtól ezennel kegyelemben fölmentem. Kelt Bécsben, 1904. évi márczius 5-én. Ferencz József s. k., Tisza István gróf s. k.”

Az ujonczozás és a póttartalékosok. Nyíri Sándor honvédelmi miniszter az 1903. évi ujonczjutalekra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásánál azt a módosítást indítványozta, hogy az ujonczozás már márczius 21-én meg legyen kezdhető. Hir szerint a póttartalékosokat, ha rendkívüli körülmények meg nem akadályozzák, már május 5-én hazabocsátják.

Népünk gondozása.

f) Törvényes oltalom.

A természet rendje, sora, hogy védeni kell a gyengét. Így van ez nemcsak az állat- és növényvilágban, intézmények, alakulatok keletkezésénél, hanem a közgazdaság terén is.

A kisipar, a háziipar, a csecsemő korszakban levő szövetségi ügy védelmet, istapólast igényel az államhatalom részéről. Ez a védelem részint bizonyos előnyöket kíván és szab meg; részint az államhatalom megtorló intézkedéseit involválja mindenkor a közérdekében.

Törvényes oltalomban kell tehát részesíteni e nemű foglalkozásában a mi népünket és anyagilag könnyíteni szorult helyzetén.

Két irányú ez alapon propozícióm. Az egyik bizonyos szociális alaptól indul ki, a másik szűkebb speciális érdeket véd. E két irány a törvényes oltalom körében: az iparcikkkel való család büntető következménye, a másik a kedvezmény formájában megjelenő segély: egyes tárgyak kivétele a foglalkozás alól.

Rövid leszek e tekintetben javaslatommal. Ép úgy, amint kihágást követ el az, aki műbort, mint természetes bort, vagy olasz bort mint hazai bort hoz forgalomba, azonképen törvényhozásilag büntetőjogi következmény terhe mellett megállapítanom, hogy kizárólag szabadságvesztés (elzárás) büntetéssel sújtandó az a kihágás, ha valaki imitált anyagból készített iparcikket valódiéként hoz forgalomba és árusít el. Kimondatnám azt is, hogy hasonló nemű és súlyú beszámítás alá esik az a kereskedő is, ki a vásárlóközönség megtévesztése céljából külföldi árut magyar gyártmány

gyanánt bocsát a piacra: vesz és ad el. Meg kell védeni a magyar termelő, iparos érdekét. Kialtsanak ráuk kigyót-bekát ellenségeink, hogy vad magyarok, sovíniszták vagyunk: legyen igaz ez alkalommal. Azt mondhatná erre a törvényekben versatus ember, hogy ezt külön megstatuálni szükség nincs: ott van a büntető törvény és az ipartörvény büntető határozata! A tapasztalat nekem ad igazat, mikor azt mondom, hogy ez nem elég. A joggyakorlat utvesztőjébe ful sokszor az igazság és a felfogás ritka halóján búvik keresztül a család. Ezt és így kell megalkotni, még pedig minél gyorsabban.

Ha valahol, úgy abban a szorult helyzetben, melybe a „kisember” sokszor önhibáján kívül jut: a végrehajtás és árverés során kell óltalom. Le kell szegezni, meg kell rögzíteni ezen „kisemberek” létezését ahhoz a létminimumhoz, a melyet a törvényhozásnak kell megvédeni, kivenni a foglalkozás alól.

Ismeretes, hogy a végrehajtási törvény a szükséges ágy- és ruhaneműt, — az iparosnál 100 korona értékét meg nem haladó, feldolgozandó anyagot — kivésza a foglalkozás alól, de azt korlátozás nélkül megengedi, hogy ágy, asztal, szék, ruhaszekrény s egyéb a családi élet-hez nélkülözhetetlen butorzat bátran elkötyavetyélhető legyen. Vajjon mit ér a család a megmaradtágyeművel, ha nincs ágya; vajjon minő kielégítési alap lehet az a 100—200 korona értékű lakásberendezés, mely prédája a hitelezőknek?

Elidegeníthetlen, fedezeti alapul nem szolgálható, valószínűs hitbizományt kell a szükséges házi berendezések lefoglalhatatlansága által biztosítani a kis embereknek. Meg kell ezáltal teremteni a családi élet fundamentumát; törvényhozásilag kimondani, hogy csak a fényűzési dolgok és felesleges butorzat foglalható le. E védelem eredménye volna az is, hogy kivésznének az ugynevezett „árverési hiénák”, megszűnnék a kényszer eladás árverési módja, szabályozott árverési csarnokok létesülhetnének, szabadkezből való eladás lépne a verseny köpönyege alá rejtőző tisztességtelen üzelmek helyébe. Elrettentő példákat sorolhatnék fel e tárgyban; de nem teszem; csak megemlítem, hogy ily körülmények mellett történhetik meg azután, hogy egy pár ökröt 1 koronáért; egy teljesen felszerelt cséplőgépet 2 koronáért kerül az árverelő birtokába.

Igy történhetik meg azután, hogy az adós is tönkre megy, a hitelező sem, kap semmit, különösen akkor, mikor a végrehajtási eljárási és közbenjárás költség fölemeszteti a befolyt vételért, mint az igen gyakran történni szokott. Lehet hogy félre fognak sokan érteni az alábbiak során s igaztalanul rám fogják, hogy „haza

beszélek”; de nem mulaszthatom ele helyen rámutatni a bírósági végrehajtói intézmény államosításának szükségességére. Hogy függ ez össze ezzel a kérdéssel, kérdehetik az avatatlanok! Röviden elmondom. A bírósági végrehajtó az eljárási és kapcsolatos díjakból el, más javadalmazása nincs, fix fizetéssel nem bír. 15 fele díj is lehet eljárás és ügyek szerint s mindezt az adós fizeti meg. Adjon az állam fix fizetést a végrehajtónak, államosítsa ily módon őket, szűnjek meg ezáltal a közönség annyi czimén való megadóztatása s rovassa le a kincstar belyegjegyekben a fokozatos végrehajtási illetéket. Teljes meggyőződéssel állítom, hogy egy fillért sem fizetne rá a kincstar az államosításra, sőt haszna volna belőle pénzügyi tekintetben; az igazságszolgáltatás érdeke is ez a nagy közönség pedig nyerne. Tegyek magukévá, megfontolás tárgyává a mondottakat a törvényhatóságok, ügyvédi, — kereskedelmi és iparkamarák, gazdasági egyesületek s feliratilag szorgalmazzák az államosítást.

g) A kivándorlás kérdése.

Megfigyelésem körébe vontam s ezért emlitem fel röviden ezt a nemzeti és közgazdasági kérdést szerény röpiratomban.

Közgazdaságilag beigazolt tény, hogy a kivándorlás valódi oka: a munka hiánya. Lehet, hogy egyéb conjuncturák is hathatósan előmozdíják e lázserű processzust, mely e többnyire megtévesztett és a megtévesztésből oly későn felocsudott emberek lelkületében, elhatározásában, cselekedetük közben véghez megy; az azonban hamis kép, alap nélküli állítás, hogy a túlnépesség és egymástól való élni nem tudás készíti új otthonot keresni, új hazát alapítani a kivándorlókat.

Volt alkalmam fentebb részletesen s indokoltan kifejteni, hogy minők azok a módok és eszközök, melyekkel munkát biztosíthatnánk a mi népünknek. Ezen kell segíteni: munkát, foglalkozást, kenyérkeresetet kell adni a népnek. Ha egyszer, valamikor kezdetleges kézi és gyári iparunk biztos, állandó kenyeret biztosít; ha a mezőgazdasági produktumoknak konszolidált, jövedelmező piacot teremthetünk; ha intellektuális haladásunk minden téren és irányban biztosítva lesz: önként megszűnik a kivándorlás avagy kalandorszerű szokássá fajul el. Ez utóbbi megbizonyosodáson nincs mit sopánkodni, ily hajlamu embersoportok elvesztését nem kell sajnálni.

A kivándorlási kérdés jelenlegi helyzetében eminens fontosságot annak tulajdonítok huzamos, rigorozusan a tényekre alapított megfigyelésem alapján, hogy hova, mi célból és mennyi időre vándorol ki valaki. Ha a

lános feltűnésnek nem én, hanem a mi kínai szolgálk, Ta-kvan-li volt a középpontja. A mint ott közönyös egykedvűséggel állott, mindkét kezében egy-egy utitáskával és jóságos kerek arcán a teljes közöny kifejezésével, a mint apró, mandula szemét úgy összehuzta, mintha érdemes se lenne ezt az egész új világot itten megtekinteni, urak és hölgyek állottak körül, ide hittak másokat is, hogy azok is megbámulják őt és mindenféle megjegyzést megkockáztattak rája. A keleti ember, a ki előtt pedig mindennek újnak és teljesen idegennek kellett lennie, amaga született és szerzett nyugalmával megint tultett a nyugatin. Sem csodálkozást, sem kíváncsiságot nem mutatott és csak annyit szolt:

— Ha már eléggé megbámultak, bizonynyal abba-hagyják.

Ta feltűnésteltő jelenlétének közvetlen következménye az lett, hogy rögtön a legkülönbözőbb újságok riporterei jelentették be magukat nálunk. Mindannyian roppant kíváncsiak voltak Kínára, de különösen az öreg császárnéra, a ki körül az államcsiny után valóságos legendakör keletkezett.

„Hogy hiszünk-e Kína további fennállásában? Hogy felosztják-e Kínát?”

Hogy Li-Hung-Csang tényleg orosz zsoldba van-e? Hogy a császárné melyik nagyhatalom felé hajlik?”

Iparkodtunk minden ilyen fogas kérdés alól kivonni magunkat, a mennyiben folyton ismetelgettük, hogy hiszen nem diplomaták, hanem csak egyszerű magánemberek vagyunk, hanem bizony igen nehéz volt ezek elől a hivatalos kérdezősködők elől menekülnünk. Végre is Ta utján minden újabb jelentkezőnek kiűzentük, hogy nagyon fáradtak vagyunk és senkit se fogadhatunk. Akkor az ajtónkon át hallottuk, mint szorongatták keresztkérdéseikkel Ta-t. Első sorban is azt akarták tudni, hogy tetszik neki New-York, a mi mindig az amerikaiak első kérdése. Ta megint a legnagyobb

nyugalmat és méltóságteljes tartzkodást tanusította, a mennyiben kifejtette, hogy ő éppen éjjel érkezett meg és még semmit sem láthatott, de úgy tetszik neki, hogy az amerikaiak meg kevés embert láthattak idegen országokból.

Ma reggel egészen korán keltem fel, kültém az ablakban és láttam a várost felebredni. Mi a nyolczadik emeleten lakunk, lent az utcákon az emberek hangyáknak látszanak, pedig még a hotel fele magasságában sem vagyunk. A legfelső emelet felett terraszt építettek, egy ugynevezett függő kertet, a hol a forró nyári éjszakákon zenét lehet hallani, frissítő italokat lehet inni és a hűvös levegőt lehet beszívni. A város több ilyen legnagyobb épületén, a tizenhatszáz, husz és még több emeletes eget kaparó házakon mindenütt ilyen mulatóhelyeket rendeztek be, azokat gyönyörűen kivilágítják, éjjel úgy tűnnek fel, mint a sötét égen egy helyben mozdulatlanul függő ballonok. Ablakunkból messzi, tágas a kilátásunk az ötödik avenue és a harminczharmadik utra, egészen az East River vizéig, a melyen még rajta fekszik az éjjeli köd. Az Astor-házat, a mely közvetlen velünk szemben áll és a melyet én évekket ezeiótt annyira hatalmasnak és fényesnek láttam, ma már rég tulzárnyalták a legújabb óriási építkezések. A kékes reggeli párából, mint egy új emberi faj művei emelkednek e házak elő, teli még meg sem sejtett lehetőségekkel, mint a jövődöbeliségek várai, gigászi módra, eget ostromolva és a maguk nemében szépen, mert oly tökéletesen czélszerűek.

A legelső, a mihez ma hozzáfogtam, külső emberi voltom kicsinosítása volt, mert ah, a nyugati civilizáció napfényében látva, ez az én kínai ruháram nem ép egészen: up to date. Félek, hogy az én Tientai mesteremnek munkáit, a ki az egyetlen pekingi szabó volt és kezdve a fraktól egész az álarozos ruháig, bál ruhákat és gyermekkeleugyákat, mindent készített az

európaiaknak, ezentul mint régi idők reliquiáit kell majd megőrzennem.

A mint ma egy nagy szabóműhely szalonjába léptem, a hol lehetetlenül karcsu hölgyek az ő művésziessen fésült nyersarany hajjukkal felpróbálták a legutóbbi divat mesteralkotásait és elsétálgattak előttem a hosszú tükrösorok között, önkéntelenül csendesen nevettem a fölött a szabóműhely fölött, a melyben még néhány hét előtt is voltam, jó Tientai műhelye fölött. Ez csak néhány lépésre volt az angol követsegtől, mindjárt a folyón átívelő hid mellett. Az utca mocsara és lyukai közül a jarda egy bizonyos karrikatujára menekülhetett az ember, amely néhány egymásra hányt kőből állott. Ha valaki a nyitott ajtón betekintett a szabóműhelybe, egy alacsony szobácskát látott, melynek falait teliragasztották ócska divatképekkel. Benn több kínai üldögélt és szorgosan varrogott férfi és női ruhadarabokon. Az egyik szegletben mindig nagy rakás angol szövet hevert, a melyből az „elsőrendű”, legelőkelőbb ruhákat varrták, a melyeket a Pekingben élő európai aranyifjúság tavaszi, meg őszi löversenyeken szentelt fel.

De a hány ház, annyi szokás!

Mennyire csodálkoznék Tientai, ha hallaná, hogy itt ez a sok tükrös terem, a melyen végig a szöke hűrik te és alá sétálgatnak, egy amerikai Tientainak az üzlete.

A mint bemondtam a nevemet és lakásomat, az igazgató, az elárutató és a felpróbáló leányok a barátságos csodálkozástól halkau sikongani kezdtek.

— Hogyan, hát ön az a hölgy, a ki tegnap Pekingből ideérkezett?

— Hiszen mi mind olvastuk a reggeli lapokat.

— Ön ugy-e a Waldorfban lakik és egy kínait is hozott magával?

Most már mindnyájan engem akartak kiszolgálni és mindegyiknek volt egy kérdése Kína felől, kiváltképen az öreg császárné érdekelte őket. A többi vevő

A nagyközönség becses figyelmébe ajánljuk

CZINK JÓZSEF

műruhafestő és vegyszertisztító intézetét

KOLOZSVÁRT, Wesselényi Miklós-utca 25. szám alatt

a postával szemben.

Festésre és tisztításra

elvéllal mindennemű megfoltosodott vagy színehagyott

női-, férfi- és gyermek ruhákat

szőnyegeket, butorszőveket, függönyöket, kesztyűket és bármilyen diszazel ellátott tárgyakat, melyek egészben lesznek festve és tisztítva felelősség és a legolcsóbb árak mellett.

19 18-3

Rendkívüli esetben a ruhák 24 óra alatt készülnek.

Póstai megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl,

kivándorlás mukakeresés céljából, a megterhelt ingatlan felszabadítása végett, penzszerezésből a visszatérés erős elhatározásával történik; bizonyos köz-polgári (védő, adózás, bűnvádi eljárás elől való menekülés stb.) kötelezettségek figyelembevételével: nem hogy akadályokat gördítenek közgazgatásilag vagy rendszertileg, sőt inkább előmozdíttatnak a kormány részéről a törekvéseket. Ezer és ezer példa igazolja, hogy gyakorlatilag ez intencziók helyesek. A milliókra menő penzküldemények, az anyagi viszonyok fokozatos rendezése, sőt az a tágabb szellemi látkör, az a határozottabb egyéni öntudat, melyek letagadhatlan eredményei ily célzatu ki- és visszavándorlásnak, csak hasznára válnak az egyének, a köznek egyaránt. A munkás-kéz érezhető hiánya csak partikuláris jellegű, az oly sokszor hangoztatott családi demoralizáció más okokra vezethető vissza s nem miadendokor kísérelendő jelesége etüneteknek.

Politikailag és az államiság nézőpontjából veszteség, kár csak akkor származik, ha a visszatérés erkölcsi és anyagi eszközök hiányában végzetlen elvész, megsemmisül a hazára nézve az állampolgár. Ennek melyekben fekvő okai vannak s gyökere az ember lelkiületebe, hazafiságába érzes és kedélyvilágába nyúlik le. Szembelíleg veszteség ugyan de erkölcsileg talán nyereség ilyen kivándorlás hazánkra.

Mindazonáltal óvó, tiltó szabályokat kell mindket irányban felállítani; gondoskodni kell róla politikailag hogy a kapocs a kivándorlók és a haza között végképpen meg ne szakadjon. Közjogi érdekebe vág s kiváló fontossággal bír ezért, hogy különösen a tengerentúli konzulságok, kereskedelmi és politikai ügynökségeknél minél több lelkes magyar tisztviselő és hivatalnok legyen.

Egy külön jelesége a kivándorlásnak az, amit Erdély keleti és déli részeiben, különösen a szekelység körében tapasztalunk. A Romániába való kivándorlást értelm megfigyelésem eredménye vonatkozólag az, hogy aki megelhetése biztosítása céljából oda vándorol ki, s ott él: inkább elveszett hazája számára. Legnagyobb része a kivándorlóknak abban a jámbor föltevésben ringatja magát, hogy elég közel van szülőhazájához, övéihez, hébe-korba haza is néz; ezalatt gyermekei eloláhosodnak, érzésben, gondolkodásban elidegenednek s a következő generáció már bizonyosan ellenségünké válik.

Vegyes hírek.

— **Lapunk** f. hó 10-en délután budapesti távirat alapján külön kiadásban közölte a parlamenti békekötés örömhíret Nagyenyed város közönségével.

nem is létezett. De az igazgatónő, madame Blanche, egy külön kis mellékszalonba vezetett, és a míg felpróbáltam a kiválasztott ruhadarabokat, kérdések röpöknek össze-vissza hoztam és utasítások mentek a szoknya- és aljvárrónókhöz.

— És igazán olyan gonosz aszony az öreg császárné?

(Miss Caroline, kerem a derekat kissé szűkebbre.)

— Mi úgy rokonszenvezünk a szegény ki császárral!

(Miss Harriet, kerem jó szorosan a csipő körül és azután a terdtől szélesen, ránczokba.)

— Igaz az, hogy egy kis szíveten fogva tartja?

(A mellnel szélesre vegye, Miss Caroline, igen szépen diszitse fel, du flou toujours du flou.)

— De ugyan mit is várhatnánk egy pogány asszonytól?

(Miss Harriet szabja a kabátot jó hosszúra, az bizonyos lengeséget ad a természetnek.)

— És a császárnak tényleg háromszáz felesége van?

(Szűkebbre az ujjakat, miss Caroline.)

— Természetesen ön látta a császárnét! Istenem, milyen érdekes is lehet az! Azonban toalettról vajmi kevés a sejtelmük a pekingi udvari hölgyeknek?

(Több bajt a ránczok vetésében miss Harriet, soigneur la ligne.)

— A császárné igazán arany sárkányon ül?

(Miss Caroline, il faut avantager madame.)

— De nincs is gyönyörteljesebb, mint utazni és idegen népeket látni! Természetesen őket nem szabad úgy venniük, mint saját magunkat; hiszen csak pogányok!

(Miss Harriet, meg egyszer vegyen szorosan mértéket.)

— Biztosítom róla, hogy mi önnök csak a legjobbat fogjuk szállítani. Fölötté érdeklődünk ön iránt. Még soh'se volt olyan vevőnk, a ki a kínai császárnénál vendégül lett volna.

... És így én majd a kínai császárnénak köszönhetem, ha new-yorki ruháim különösen szépen fognak sikerülni.

— **A parlamenti béke** megkötésekor általános volt az öröm városunk közönségében. Lapunk külön kiadásából rögtön elterjedt az örömhír mindenfelé. A nagyenyedi választókerület elnöksége lelkes hangú táviratban üdvözölte gr. Tisza István miniszterelnököt és Török Bertalan országgyűlési képviselőt.

— **Március 15-dike.** A március 15-diki nemzeti ünnepély kedden, a setatéri tanczterem előtt, kedvezőtlen idő esetén a tanczteremben a következő sorrend mellett tartatik meg: 1. Reggel taracklövésék jelzik az ünnepnapot. 2. Délután 2 órakor az Órhegyen taracklövésével jelt adnak a gyülekezésre; gyülekezés a városháza előtt. 3. A tűzoltó zenekar a Himnuszot játsza. 4. A Nemzeti dalt szavalja Csongvai Ferenc I. V. é. kép. 5. A tűzoltó zenekar játsza a Szózatot. 6. A zenekarok játéka mellett felvonulás a Sétaterre. 7. Ifj. Kaló Géza zenekara játsza a Himnuszot. 8. „Honfi dal” Veress Gábertől, éneklé az Iparos-Önkepzőköri Dalkar. 9. Lázár István főgimnáziumi tanár alkalmi beszédet mond. 10. A tanintézetű dalkar éneklé Wegler Gyula „Előre” című dalát. 11. Szaval Enyedi Jenő VIII. o. t. 12. Ifj. Kaló Géza zenekara a Rákóczi-induló játsza, mialatt az ünnepély szerteszakad. Nagyenyed, 1904. márcz. 10. Az állandó ünnepély-rendező bizottság.

— **Szász József** Alsó-Fehér vármegye alispánja, pár napi tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Iskolalátogatás.** Kuncz Elek, a kolozsvári tankerület kir. főigazgatója, f. hó 11. és 12. napján városunkban időzött s mint miniszteri kiküldött a Bethlen-kollegiumban tette meg szokásos évi látogatását. Az iskolában tett részletes és beható szemléjének eredményéről 12 én referált a tanár-karuk. Előterjesztésének eredménye az hogy a tapasztalt rend és a tanulók előmenetele fölött meglegedését és örömet nyilvánította.

— **Halálozás.** A mint telefoni jelentésből mély részvétellel értesültünk, Jánki Kálmán Verespatak község elüljárója, lapunk szorgalmas munkatársa, a közéletnek derek és kedves munkása, férfikora delén f. hó 11-en, agyszelhűdésben, váratlanul meghalt.

— **Gyász.** Dunay Béla folyó hó 10-en d. u. 3 órakor rövid szenvedés után 22 éves korában meghalt Nagyenyeden. Temetése f. hó 12-en d. u. volt a rokonok és jóbarátok nagy részvéte mellett.

— **A Székely-Társaság** f. hó 13-an délután 4 órakor felolvasó ülést tart a városház gyűlés-teremben. Dr. Winkler Albert, városi főorvos tart felette érdekes előadást a helybeli lakás-viszonyokról egészségügyi szempontból. Ajánljuk az érdekes előadást közönségünk figyelmébe.

— **A Bethlen-főiskolai ifjuság** március 15-diki ünnepe a kollégium dísztermében, délelőtt 10 órakor tartatik. Műsor: 1. Kossuth-nóta. Éneklé a gimn. vegyes kar. 2. Alkalmi beszédet mond Simonfi János VII. o. t. 3. „Hogy volt, hogy van, hogy lesz?” E. Kovács Gyula költeménye. Szavalja Csongvai Ferenc IV. o. kép. 4. „A vén cigány.” A szabadságharcból. Farkas Imre költeménye, zeneje Farkas Lajostól. Szavalja Sallak Imre VIII. o. t., zongorán kíséri Veress Gábor zenetanár úr. 5. „Talpra magyar” Hubaytól. Éneklé a gimn. vegyes kar. Délután 4 órakor, az 1704. március 16-diki vesznap kettszázadik évfordulójának ünnepése a setatéri diákemléknel. 1. A Himnuszot éneklé az ifjuság. 2. II. Rákóczi Ferenc és kora. Emlékbeszéd. Mondja Varga Zsigmond VIII. o. t. 3. „A tárogató.” Irta Szabó András VI. o. t. Szavalja Schöffler Lajos VIII. o. t. 4. „Előre.” Éneklé a kezeidei dalkar. 5. „A labanczverő diákok sirjánál.” Irta Gálfi Miklós VII. o. t. Szavalja Madaras Endre VIII. o. t. 6. A Szózatot éneklé az ifjuság.

— **Rákóczi-ünnep.** A nagyenyedi állami polgári leányiskola önművelődési egyesülete f. évi márcz. 12-en d. u. 3 órakor Rákóczi-ünnepet tartott a következő műsorról: 1. Szózat. Karének. 2. Az ünnepélyt megnyitotta Berde Julia sz. o. elnök. 3. Rákóczi. Irta Petőfi S. Szavaltá Máthé Erzsébet III. o. t. 4. Kuruczdalok. Karének. 5. Alkalmi előadást tartott Sebestyén Irén IV. o. t. 6. Kuruczdalokat játszott zongorán Nagy Elma IV. o. t. 7. Szókött madár. Irta Ábrányi E. Szavaltá Domaniczky I. III. o. t. 8. Kuruczdal. Karének. 9. Rákóczi Ferenc Rodostón. Irta Váradi Antal. Szavaltá Meccsér Gizella IV. o. t. 10. Rákóczi indulót zongorán játszották Pap Kornelia sz. e. és Pop Mária sz. e.

— **A balázsfalvi magyar kaszinó** folyó évi márczius hó 15 én e nagy napnak méltó megünneplése céljából az állami iskolában — délután 3 1/2 órakor diszközgyűlést tart.

— **Elszámolás.** A „Szegény tanulókat segélyező egyesület” pénztárának gyarapításához Müller Mihályné ó nagysága 5 koronával, egy asztaltársaság 7 kor. 50 fillér-

rel járultak. Fogadják a szives adakozók az egyesület halás köszönetét.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak utni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Ide árjegyzeket, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendők az impregnált takarmányrepamagvak és a legnemesebb gabonafélék dús választéka.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvény társaság könyvnyomdájában.

Sz. 3349—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Patria” balázsfalvi takarékpénztár r. t. végrehajtónak Lupea Nasztailla és Popa Tovie besenyői lakosok végrehajtást szenvedők ellen 300 kor. s járuléka iránti végrehajtásos ügyében a besenyői 126 sz. tkjvben A + 1 r. sz. 431 hr. sz. szőlőre 34 kor., a 3 r. sz. 440 hr. sz. szőlőre 52 kor., a 4 r. sz. 546 hr. sz. szántóra 572 kor., az 5 r. sz. 674 hr. sz. szőlőre 20 kor., a 6 r. sz. 787 hr. sz. szántóra 386 kor., a 7 r. sz. 1163, 1164, 1165, 1166 hr. sz. szántóra 870 kor., a 8 r. sz. 1313 hr. sz. szántóra 382 kor., a 9 r. sz. alatt bejegyzett 193-2400-ed rész közlegelőbeli illetményre 98 kor., valamint Lupea Nasztaillának a besenyői 139 sz. tkjvben A + 8 r. sz. 522 l hr. sz. szántójára 154 kor., a 9 r. sz. 1286 l hr. sz. szántójára 128 kor., a 10 r. sz. 1370 2, 1371 2 hr. sz. szántójára 271 kor., ugyanennek a besenyői 247 sz. tkjvben A + 1 r. sz. 770 l hr. sz. szántójára 173 kor., A + 2 r. sz. 407, 408 hr. sz. szántójára 379 kor., s végül ugyanennek a besenyői 292 sz. tkjvben A + 1 r. sz. 812 hr. sz. ingatlanára 267 korona megállapított kiküldési árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi április hó 5-en d. e. 10 órakor Besenyő községében a kiküldött nyilvános árverésen a megállapított kiküldésiáron alól is el fognak adani. Árverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok kiküldési árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX t. cz. 42 §. jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis: érvényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságtól.

Balázsfalván, 1903. évi december hó 17-én.

Csiszér,
fir. alóiro.

145 1—1

**AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI
GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR P. T.
NAGYENYEDEN.**

**Váltókölcsonöket ad 6%-tól kezdve.
Betáblázás mellett adott kölcsonéi után
500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.
Törlesztési kölcsonéinek kamatlábát az
összeg nagysága szerint állapítja meg.
Konvertálásokat gyorsan és előnyös ka-
mat mellet bonyolít le.
Betétek után naptól napig 5%-ot fizet.**

— Hivatalos órák hétköznapokon —
délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig.

149 1—*

Baruch Bencze
butorraktára, kárpitos és diszító műhelye
NAGYENYED.

Van szerencsém a helyi és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

KÁRPITOS, DISZÍTÓ

és minden e szakmába vágó munkát elvállalok és azokat juttanyosan, a legnagyobb pontossággal eszközöm. Raktáron tarok szalon, ebédő és hálószoza garnitúrákat, ugyszintén hajlított butor és fölszereléseket.
Kér-m tehát a t. Czimet, kegyeskedjék az ilyen munkák teljesítésével is megbizni és meg fog győződni, hogy min den tekintetben b. meglegedésére reá fogok szolgálni.
Állásatos tisztelettel
BARUCH BENCZE.

49 50

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat
igazolja azt, hogy

TÁNGEL JOZSEF
női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű áruk lesznek ki-
szolgálva,

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.
 Alaptőke: 300.000 korona.
 Tartalékalap: 120.000 korona.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapirokat

Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket keves örzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6¹/₂%, mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számitol le.

Betétet kedvező kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

Biasini szálloda
 KOLOZSVÁRT.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy Kolozsváron, Erdély egyik legrégibb szállodáját, a „Biasini” szállodát a f. évben átvettem, és a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem.

Kényelmes olesó szobák, kitűnő magyar konyha, tisztán kezelt borok, mérsékelt árak, társas és magánkosci minden vonatkoz. 50 lóra istálló. A vidéki és környékbeli közönség találkozó helye.

48 kényelmes szoba.

Hiváló tisztelettel
 126 2-52 **RONAI A. JÁNOS.**

 „Meteor” védjegyű Linoleum és Borostyán
Padló-lackfesték
 egyedül **Lázár Károlynál** kapható Nagyenyeden. 103 4-10
 Használjunk „Junó Illatos” kékítőt.

Baumann Arnold
 gőzerőre berendezett asztalosárúgyára
 GYULAFEHÉRVÁRT.

T. Cz.
 Szíves figyelmébe ajánlom azt, hogy eddigi nagy butorraktáramban 60 teljesen berendezett szalon, ebédlő, hálószoba stb. bárnikor megtekinthető. — E vidék legnagyobb szőnyegraktára szalon- és futószőnyegekben, námmal található nem kevésbé nagy raktár hajított székekben. — Diványok nagy választékban teljesen készen kaphatók. Kárpitos és díszítő műhelyem kiváló szakértelmű munkaerővel van ellátva.

Ajánlom egyidejűleg saját készítményű galv. acélsodrony agybetét és kecsüléseimet. — Termékezesi intézetem a legmagasabb igényeknek is teljesen megfelelően van berendezve, mindenkor 100 söt több koporsót tartok raktáron, köztük egy díszes üvegkoscsit. Már a 100 koronát meghaladó temetésekénél új találmányú s higiénikus szempontból kiváló előnnyel bíró légfertőtlenítő készülékemet (disinfections-apparat) ingyen adom használatra.

Felvallalom, épület, butor, portál, bolt és gyógyszer-tarak berendezését; javítási s minden szakmába vágó munkálatokat. Mindennemű mázó munkák gyorsan és ízlesen készítenek el.

97 4-52

Első rendű úri szabó.

KLEIN D.
 GYULAFEHÉRVÁRT.
 (Az Európa szálloda mellett.)

Műhelyemben a jelen kor igényeinek teljesen megfelelő

férfi-divat
 öltönyöket készítek. Szövetekből állandó készletet tartok nagy választékban. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölköztetnek.
 64 5-52

Missler Bremen
 Bahnhofsstrasse 30.

„Kaiser” hajók:
 Kaiser Wilhelm II. 215 méter hosszú,
 Kronprinz Wilhelm, 202 méter hosszú,
 Kaiser Wilhelm de Grosse, 198 méter hosszú,
 Kaiserin Mária Terezia, 166 méter hosszú.

Fenti hajókkal juthatni 6-7 nap alatt Bremenből Newyorkba.
Indulás keddi napon.

Ezen „Kaiser” hajók esakis Bremenből indulnak. A ki „Kaiser” hajóval kíván utazni, bátran és minden akadály nélkül utazhat, mert azt betiltani senkinek nem áll jogában. Már otthon határozza el magát minde ki, hogy mely irányt fog utazni és ezen elhatározásáról ne hagyja magát senki által lebeszélteni vagy félrevezetni. Mindenki-nek szabad akarataiban áll arra utazni, a merre akar. Hajón való helyről azonban előre kell gondoskodni és annak biztosítására jóelőre és ezimeure 20 korona előleget beküldeni.

Bremenből Amerikába „Kaiser”-hajóval **165 kor.**,
 Posta-hajóval **140 kor.**

MISSLER F. BREMEN, Bahnhofstrasse 30.
 Bankház és közlekedési vállalat.
 147 1 26

Somatose
 oldható hűstáhernyő a hús tápanyagait tartal-mazza (vagyifélténye és só) majdn m. tiszta, könnyen oldható por-alakban, a lehető legjobb

erősítő szer
 gyenge, a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, mell-szagenek, írágybeté-gatnak, gyomorbeteg-sek, gyermekágyosoknak, angol kó-ban szenvedő gyermekeknek, gyógyulók-nak stb. sít.

Vas-Somatose
 alakjában a nősenen sápkóiban szenvedőknek orvosi-lag ajánlván.
 Somatose nagy mértékben erősíti az étvágyat.
 Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.
 Csak eredeti csomagolá-sában valódi.

Pestégyházak ezeltől Bayer Fr. és társa, Elberfeld.

LÉBER GYULA
 KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 12. sz.
 Telefon 439.

Több kiállításon kitüntetve.

Első erdélyi sodrony-szövetfontat, kertkerítés és rugalmas acélsodrony agybetétek gyára.

OLCSÓ KERITÉSEK.
 Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, nyomint kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez gépfonatait, disz-kerítéseit és diszkapuit,

továbbá pineze, padlás, felső világossági, magtár és élés-kamara ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodrony-fonattal való bevonását, áthányó rosták szén, koks, kavics, föld és porond válogatáshoz, szikrafogó cséplő és egyéb gépekhez, sodrony agybetétek (matracok) stb. 27 8-52
 Nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Magyarnak **Pécs.** Németnek **Bécs.**

Aranygyűrűk! Esküvői ajándékok!
 Legjobb és pontosan járó arany és ezüst zsebórákat szállít

SCHÖNWALD IMRE
 PÉCSETT 245. ékszergyáros és órásmester. PÉCSETT 245.

Tessék árjegyzéket kérni, mely sok új és finom órákat, gyűrűket és egyéb ékszer-tárgyakat tartalmaz.

Rákóczi kurucz valódi ezüst remontoir óra 5 évi jótállással 7 frt.
 44 8-40

ALAPITTATOTT 1871-ben.
DUCHONY és Társa KOLOZSVÁRT
 (Vigadó-ép.)
 asztalos, mű-kárpitos, díszítő és butor-raktáros.

Elvállal minden e szakmába vágó kárpitos és asztalos munkákat minden kívánalmának megfelelően tartós és jutányos kivitelben.

Továbbá felhívom az érdeklődő közönség becses figyelmét, több év óta aldozattal és fáradsággal járó kísérletezés után sikeresen megoldott

moly elleni praeparálásomra.

Minden moly-evelt vagy ezen okból megóvándó butorok pra-parálását 1-lelősség mellett eszközölöm.

Fal-kárpitozást (tapétázást) eddig még ismeretlen mód-szerrel, tartósságáért 10 évi jótállással elvállalok. Áhálam kárpitozott fal feregmentes.

Ragaszom el van látva fereg elleni szerrel, mely az em-beri szervezetre nem ártalmas, azonban rovarok ellen gyors hatású.

Szíves bizalmukat továbbra is kérve, vagyok tisztelettel
 128 2-52 **DUCHONY és TÁRSA.**

Fegorvos Perl József

varosunkba érkezett, hol pár napig fog tartózkodni.

Rendel a „Két Hattyu“ szálloda 7. számú szobájában. 2-2

EURÓPA SZÁLLODA

Gyulafenérvárt.

I. rangú szálloda 30 szobával, villamos világítás, kitűnő konyha, tiszta borok, remek ágyak, fürdőszobák, telefon, omnibusz minden vonatonál — Mérsékelt árak.

Számos látogatásért esedezik mély tisztelettel.

62 11—50

HAAS VILMOS szállodás.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA

kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 sz.

Alapítást 1870-ben.

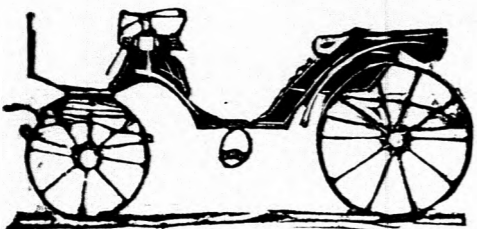
Árjegyzék ingyen.

Köcsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, ahol a kocsik minden részét: kerékes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főzélünk a jó szolid munka jutányos árban.

Becsés pártfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia
kocsigyártók.

135 2—20

JOÁNOVICS TESTVÉREK fényképészek

(ezelőtt KATÓ J.)

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelket és olajfestményeket a legtökéletesebb kivitelben.

Platin és színes képek,

Öltözők a n. é. közönség rendelkezésére állanak. 29 -104

Udvári és Társa

kocsigyártó cég

legnagyobb készletet tart **új kocsikból**, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsik lackozását, bélelést kívánat szerint **Kívánatr» árjegyzéket küld.**

Használt

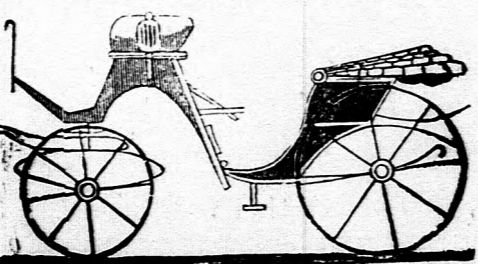
kocsit

becserél.

23 18—100

Megrendeléseket készséggel teljesít. Vidéki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. é. közönség eddig irántunk tanúsított nagybeszű pártfogását jövőre kérve, mély tisztelettel

UDVARI és Társa
KOLOZSVÁRT, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett.)

Pénzkölcsönt

szerez papoknak, katonatiszteknek, egyéves önkénteseknek, magán és államtisztviselőknél, nyugdíjasoknak, ugyisint kereskedők és iparosoknak kezesség és kezesség nélkül, valamint ingatlanra minden irányban a legmagasabb összegig, legméltányosabban és gyorsan, olcsó kamattal és legesekelebb törlesztéssel 1 évtől 50 évig terjedhető időre is, kézzalagra azonnali folyósítás mellett. (Válaszbélyeg.)

LAUFFER és SÁMUEL
BUDAPEST, V., Váci-körut 23. szám.
75 9—*

Kristály gőzmosó intézet

Kolozsvárt.

A modern technika legczélsezerűbb mosó és vasaló gépeivel felszerelve, tisztán szappannal és vizgő hozzájárulásával **legszebben** mossa és vasalja egy a férfi, mint a női fehérneműket, mintha csak **ujjonnan** a gyárból kerülnének ki.

Gyors kiszolgálás, méltányos árak.

Nagyenyed és vidéke részére képviselve:

Vajna Miklós
divatkereskedő által.

Ugyanott árjegyzékek is kaphatók.

28 18—20

Feltűnő eredmény!

T. cz.

Van szerencsém értesíteni hogy **házilag készítenő igen jó**

likörök és rumok

előállítására kitűnő francia likör és rum aromákat hozok forgalomba, melyeket 1 liter likör vagy rum készítéséhez való adagokban árusítok.

Készítése: gyors, olcsó és tiszta.

Használati utasítás minden üvegen rajta van

Burger Frigyes

drogéria és illatszert kereskedése

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér.

Allasch,
Anisette,
Ananas,
Barackz,
Chartreuse,
Kömény,
Maraschino,
Vanillia,

Benedictiner,
Császárkörte,
Curacao,
Kávé (Mocca)
Rózsá,
Rum Jamaika,
Rum Ananász.

39 14—104

Vidékre díjtalan csomagolás!

Általános megelegetés!

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 4¹/₂% kamattal mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik: a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B. 5% kamattal mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik: a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C. 5¹/₂% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- D. 5¹/₂% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (56 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E. 6% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 05 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak **házakra** is adtak; valamennyi kölcsön — az **egyszersmindenkorra** 1% törzsdíjon kívül — minden egyeb levonás nélkül teljes összegben **készpénzben** fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvényeket átvesznek **Lingner György** vagy **Weinrich Frigyes** urak Nagyenyeden, kik bővebb felvilágosítással is szolgálnak. 133 3—28

Eladó raktárszín.

Raktár áthelyezés végett a Müller-féle nagyenyedi faraktárban gazdasági célokra igen alkalmas szín

jutányos áron eladó.

Bővebbet **Székely Dániel** kerékgyártónál helyt. 140 2—2

David Wenczel

hangszerkészítő Kolozsvárt.

RAKTÁRA:

Az összes réz, fa, fuvós és vonós hangszereknek és azok mindenféle alkatrészeinek.

Gramophon és Gramophon lemezek kaphatók.

Nagy javító műhely.

112 6—10

Kalap, nyakkendő és fehérneműk.

BERKOVITS BÉLA

női-, férfi-, fiu- és gyermek-ruha, valamint férfi-divat üzlete

Nagyenyed, Főter 3.

Bátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlási-utazásomból haza érkezvén, a tavaszi idényre **sok szép tavaszi újdonságokat** bevásároltam.

Különösen bátor vagyok b. figyelmét felhívni **elegáns és divatos** női kabát raktáromra.

Saját szabóműhelyemben

24 órán belül készítek mérték után a legkövetelőbb izlésnek megfelelő **férfi- és gyermek ruhákat.**

Továbbá dús választékban tartok férfi-, fiu- és gyermek kész-ruhákat, valamint elismert legjobb minőségű **női-, férfi- és gyermek-czipők**, valamint kalap, nyakkendő és fehérneműket.

Becsés látogatását örömmel várva, s magamat szíves pártfogásába ajánlva,

Kiváló tisztelettel

BERKOVITS BÉLA.

426 22—*

Pontos és szolid kiszolgálás.

Nagy raktár bel- és külföldi szövetekben.

Kizárólag kézimunka által készített czipők.

Gyár: NYERGES-UIFALU (Esztergom-m.)

Sürgőnycim: Eternit Budapest.

Telefon 12-92.

Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső-Ausztria)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CZEMENT-PALA**HATSCHÉK LAJOS SZABADALMA.**

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK Hatschek Lajos BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 33. sz.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakomány. — Kérjen ismertetést.

80 6-12

FÖLDES JÁNOS
betonépítési, cement- és aszfaltipar vállalata
KOLOZSVÁR, Kossuth Lajos-utca 41. szám.
Fióközllet Szászváros.

Készít és raktáron tart: sima és sajtolt cement lapokat, Hornyolt-cement fedélserepeket, gipsztáblákat.

Elvállal: nedves lakások gyökeres szárassá tételét, járdák, folyosók, istallok, raktárak stb. aszfalttal való burkolását. Egyszerű és díszes granitto-terazó cement és metlachi lapokkal való burkolási munkálatokat.

Vasbeton födémekek létesítését.
Betonszatornák, zsilipek, turbinatelepek, hidak, medenczék és átvezetők és gépalapozási munkák szakszerű kivitelét a legjutányosabb árak mellett.
Legjobb minőségű

Brassói Portland Cement.
Román cement és gipsz eladása.
Építési szivattyúk kikölcsozvése.
124 1-34

SZŐLŐLUGAST
ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megző is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol igaznak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskotály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninesen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül a épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbsé disze, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetük meg, a ki ezimét egy levelezőlapon tudatja.

CZIM: Érmelléki első szőlőoltvány telep Nagy-Kágya,
u. p. SZÉKELYHID. 458 8-20

Összes kávé fajokat leszállított áron ajánlom.

Mint bizonyos a legkitűnőbb magyar zománczolt badog- edény gyárnak, oly előnyös árakat értem el, hogy a márvány zománczú legegészségesebb főző-edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis csupor vételével (8 kr.) meggyőződ- hetik az előnyös vétel felől. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2 kupas 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra“ kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: **90 krtól** felfelé — ugyszinté más nemű zománczos edé- nyekhez hasonló olcsó áron nagy kiváltságban ajánlok.

A legjobbnak ismert hatású keserűvíz 2-3 napig tart „**Ferencz József**“ keserűvíz nálam kapható, ugyszintén az alábbi ásványvizek friss töltésben:

Sorszéki horvitz, Bikszádi, Bilinyi, Budai (Ferencz József Loser János horgony jegyű) Előpataki, Giesshübli, Karlsbadi, Krondorfi, Levicói, Margit, Marienbadi, Salvátor, Selters, Sztójka, Szobránczi, Parádi keserű, Parádi Arzénos.

A híres Regemburgi **állat-táppor**, melynek használata által az állatok betegségtől megvédve étvágyuk, erejük javul. Tehenek jobb és több tejet adnak, jobb kedvűek lesznek; disznóknak szarvasmarháknak juhoknak igen ajánlható biztos óvszer. Eredeti ölmözött csomagokban nálam kapható.

Saját gyártmányú sodrony-fonataimat ajánlom mint legezélszerűbet, legolesób- bat, legtartósabbat, bármiféle kerítéshez, ugy szintén öozott tükés sodronyt leg- olesőbb árban.

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Legjobb hírnevű vizimalmi lisztek raktára.

Korona tyuksem és hőrkeményedés elleni legjobb tapasz kizárólagos árusítója.

Rézgátlisz, Vermoreil permetezők, Raffia szőlőkötöző legolesőbb árban, kékkő szőlő és növények permetezésére leszállított áron.

POLLÁK SAMU
aszfalt és beton-építési vállalat KOLOZSVÁRT.
Alapítva 1883. Telefon szám 104.

Elvállal nedves lakások szárassá tételét, kapubejáratok stb. természetes aszfalttal való burkolását. Készít cement és mozaik lapokat, szabadalmazott hornyolt cement fedélserepeket, szabadalmazott Zissler rendszerű sodrony betétű beton esőveket esatornázás és átvezetőkhez, szabadalmazott tűzmentes gipsztáblákat.

Ajánkozik járdák, szökőkutak, esatornázások, beton gátak, turbina telepek, valamint granitto terazó készítését.

Vezérképviselője a Beotini cementgyárnak, valamint a budapesti magyar aszfalt részvénytársaságnak.

Elfogad megrendeléseket facement fedések, metlachi lapok és egyéb díszes falburkolatokra, valamint saját mód- szerű aszfalt park-tára 127 2-26

KRASSOWSKY R.
női és férfi divat üzlet
GYULAFEHÉRVÁR, Európa szálló mellett.

Újjonnan berendezett, a jelenlegi viszonyoknak megfelelő elsőrangú **férfi és női divat-üzlet**

ahol a legjobb minőségű áruk kaphatók u. m. kész női és gyermek fel- sők, selyem, gyapjú és mosó női ruhakelmék, selyem és batist blous kelmék. Ernyők, derékfűzők, kezyűk, kalapok, függöny, szőnyeg, férfi- és női fehérművek, pipere-cizkék, belésárúk és min tene szak- mába vágó divat-cizkék a legjobban és legolesóbban beszereshetők.

Vidéki megrendelőink részére minták és árjegyzékek ingyen kül- detnek. Valamint megbízottunk rendelkezésükre áll.

Kolozsvári fiókiintézetemet női konfékzióban szintén a t. cz. közönség szives figyelmébe ajánlom. 65 -52.

Cs. és kir. udvari szállító **NEUMANN M.** **Szerb kir. udvari szállító.**

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér.

A tavaszi és nyári idényre
ajánl tavaszi és nyári öltönyöket, átmeneti kabátokat (Double- Ulster, Raglán), tavaszi felsőket (überzieher), Havelok ujjak- kal és ujjak nélkül. Gazdasági kabátok szövételéssel. — Fekete szalon és frak öltönyöket.

Nagy választék fiu-, leány- és gyermek-ruhákból.
Minták és képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél elegendő mértéknek egy régi öltöny beküldése. Gyermekruhák rendelésénél elegendő, ha a gyermek korát, a kívánt szint és árt velem közlik.

38 8-52